

**Muzeja
identitātes**

Atklāj mākslas muzeju aizkulises! Kopā ar Mākslas muzeju Jauniešu klubu iepazīsti Latvijas Nacionālā mākslas muzeja un tā struktūrvienību darbiniekus un viņu ikdienu! Šajā ceļvedī apkopotas 11 intervijas ar muzeju darbiniekiem, kas ir daļa no lielās Latvijas Nacionālā mākslas muzeja komandas. Ieskaties viņu stāstos un uzzini vairāk arī par tiem muzeju darbiniekiem, kurus ikdienā nesatiec!

Intervijas veica:

Anna Marija Baleviča

Aziza Frančeska Donova

Beāte Anna Klepere

Elīza Elsiņa

Emīls Vītols

Estere Apena

Krista Vālodze

Laura Pudāne

Linda Straupmane

Markuss Damulevičs

Meldra Vītola

Unda Barisa

Sintija Paura

Dizains:

Unda Barisa

Mākslas muzeju Jauniešu kluba 5. sezonu atbalstīja
Valsts kultūrkapitāla fonds.

LATVIJAS
NACIONĀLAIS
MĀKSLAS
MUZEJS

MĀKSLAS
MUZEJĀS
RĪGAS
BIRŽA

SUTAS UN
Beļģovas
MUSEJS

LNMM
ANTĪKĀS UN RENESANSES
TĒLRĪCĪBAS NOĻĒJUMU
EKSPOZĪCIJA

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS

Datorgrafikas speciālists

ELTONS

Ko Jūs darāt muzejā?

Es nodarbojos ar vizuālo materiālu izveidi un sekoju līdzi tam, kā muzejs izskatās sociālajos tīklos un drukātos materiālos, lai viss būtu vienoti un atbilstu stila grāmatai. Pamatā strādāju pie izstāžu vizuālās identitātes izveides, izmantojot elementus, kas atvasināti no paša mākslinieka darbības, piemeklējot fontu un krāsu paleti.

Kā sākās Jūsu karjera muzejā?

Muzejā strādāju jau vairāk kā divus gadus. Biju *frīlanseris* vairāk kā gadu un sapratu, ka gribu kaut ko regulāru. Pilnīgi nejauši uzgāju vakanci, ka muzejs meklē datorgrafikas speciālistu.

Kāds ir Jūsu darba laiks?

Oficiāli man ir jābūt pieejamam no plkst. 9.00 līdz 17.30, bet realitātē tā slodze ir neparedzama, jo reizēm, ja muzejā pēkšņi daudz kas notiek, var gadīties, ka jāstrādā arī vairāk. Taču to izvēlos pats – dažkārt, kad darba ir mazāk, eju arī uz semināriem.

Ko Jūs paņemtū mājās no muzeja?

Man nav tādas savtīgas vēlmes sev privatizēt kādu no mākslas darbiem, taču es gribētu atslēgu uz Kupola izstāžu zāli, lai varētu jebkurā laikā aiziet tur pasēdēt vai pastrādāt.

Vecākā speciāliste

Elviņa

Ko dara vecākais speciālists?

Vadu ekskursijas, nodarbības, atbildu par sociālajiem tīkliem, rakstu atskaites un sagatavoju aktus. Piedalos arī izstāžu sagatavošanā, gatavoju darbus eksponēšanai, etiķetes, topogrāfiskos sarakstus. Vēl veicu mūsu muzeja kolekcijas digitalizāciju. Nākas bieži doties uz Muzeju krātuvi un citiem muzejiem, kā rezultātā darbs ir dinamisks un daudzpusīgs.

Kā nonācāt Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzejā?

Savulaik ieguvu bakalaura un maģistra grādu Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) mākslas zinātniekos un zināju, ka vēlos turpmāk strādāt muzejā un būt tuvu mākslai.

Kas ir Jūsu mīļākais objekts muzejā?

Aleksandras Beļcovas grafika ar mūķeni, par kuru ir stāsts, kā mākslinieks Romans Suta viņu uz nedēļu atstāja. Tas liek klausītājiem šausmās gandrīz saviebt seju, un man vienmēr patīk redzēt, ka tas, ko es stāstu, izraisa kādu reakciju. Vienmēr esmu gribējusi vadīt ekskursijas, kas nav sausas un garlaicīgas, bet gan klausītājam paliek atmiņā un veicina atgriezenisko saiti – lai ir jautri un var pa vidu arī pajokot.

Es aicinātu jauniešus nebaidīties no vārdiem “muzejs” un “muzeja tante”, jo darbs muzejā var būt galīgi ne tas, ko viņi ir iedomājušies. Tas ir daudz interesantāk nekā tas izklausās.

Kāda ir Jūsu muzeja ikdiena?

Ko Jūs darāt muzejā?

Galvenais pienākums ir muzeja eksponātu uzraudzība. Nepieciešams pieskatīt arī skolēnu vai skaitliski lielāku apmeklētāju grupas, kad tās nāk, lai mākslas darbi būtu drošībā. Darba laiks ir no plkst. 10.00 līdz 18.00, taču parasti ierodas plkst. 9.30 – uzvelku formu un noskaņojos dienai.

Kā sākās karjera šeit?

Sākot jauno studiju gadu Latvijas Mākslas akadēmijā (LMA), sapratu, ka vajadzīgs darbs, kuru iespējams veiksmīgi apvienot ar studijām un kas ir tuvu LMA. Man muzejā patīk radošā atmosfēra, kolēģi un iespēja brīvajā laikā piedalīties pasākumos un redzēt mākslas dzīves aizkulises.

Ko Jūs varētu ieteikt mākslas muzeju jauniešiem?

Ja vēlies būt uzraugs, noteikti jātrenē komunikācijas prasmes. Apmeklētājiem bieži rodas jautājumi un ikdienā muzeju apmeklē visdažādākie cilvēki, tāpēc jābūt gatavam arī dažādām neparedzētām situācijām, kuras jārīšina. Protams, viss nāk ar laiku, un to ir iespējams iemācīties.

Eksponātu uzraugs
GERMANS

Ko Jūs darāt muzejā kā brīvprātīgā?

Muzejā es palīdzu vadīt darbnīcas, dežurēju infopunktā un izsniedzu bērniem Ģimenes somas, kas palīdz iepazīt mākslu tuvāk. Mēs parādām cilvēkiem, kur kas atrodas un atbildam uz dažādiem jautājumiem. Darba laiks nav noteikts, tas ir atkarīgs no tā, ar ko mēs palīdzam. Dažas nedēļas ir saspringtākas. Mēs, brīvprātīgie, esam Facebook grupā, kurā sarunājam, kurš, ko un kad darīs.

Kā uzzinājāt par Mākslas muzeju Brīvprātīgā darba programmu?

Par brīvprātīgā darba iespēju uzzināju Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Facebook lapā.

Kas Jums patīk savā amatā?

Ir iespēja apmeklēt pasākumus muzejos, doties izbraucienos, un ir arī forši pārsteigumi, piemēram, teātra un kino biļetes. Darbs ir ļoti daudzveidīgs.

Kas ir Jūsu mīlākā vieta muzejā?

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja galvenās ēkas marmora kāpnes, jo tās ir greznas un skaistas.

Mākslas muzeju brīvprātīgā

Nora

Ko dara izglītības programmu kurators?

Es vadu ekskursijas un nodarbības, rīkoju dažādus pasākumus, sarunas un darbnīcas, koordinēju Mākslas muzeju Jauniešu klubu un izglītības programmu "Vārds dizainam" Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā.

Kā sākās karjera muzejā?

Ar muzejiem esmu saistīta jau kopš 2017. gada, kad pievienojos Mākslas muzeju Jauniešu klubam (MMJK). Tajā darbojoties es iemīlējos muzejos un sapratu, ka vēlos veidot savu karjeru šajā jomā.

Kas Jums patīk savā amatā?

Ļoti priecājos par iespēju sadarboties ar dizaineriem un māksliniekiem, kā arī ikdienā strādāt ar MMJK. Darbs ir interesants un dinamisks, un iespējams divas dienas nedēļā strādāt attālināti.

Kā izskatās ikdiena?

No rīta pārbaudu e-pastu, čatus un kalendāru. Tālāk var būt kāda ekskursija vai nodarbība, vai arī sapulces gan par konkrētiem projektiem un pasākumiem, gan regulārās komandas sapulces. Otrdienu vakaros ir MMJK tikšanās.

**Izglītības programmu
kuratorē**

KORTNIJA

Ko Jūs darāt muzejā?

Mani darba pienākumi pamatā ir saistīti ar muzeja administratīvajiem procesiem – plānošanas un atskaišu dokumentu sagatavošanu, iekšējo procedūru izstrādi, rūpēm par dokumentu apriti un kolēģu atbalstīšanu administratīvajos jautājumos.

Vai turpināsiet strādāt muzeju jomā arī nākotnē?

Pilnīgi noteikti! Muzejs man šķiet ļoti jēgpilna vieta, kur strādāt visas sabiedrības labā un ieguldīt savu spēku un spējas, un es priecājos, ka varu strādāt muzejā. Kad 90. gadu vidū sāku strādāt šajā jomā, šķita, ka muzeji ir drūmas un bezcerīgas vietas. Tā ir fantastiska sajūta – apjaust, cik ļoti jau manas darba dzīves laikā muzeji ir mainījušies uz labo pusi!

Kā muzeji turpina attīstīties?

Muzeji savā ziņā ir konservatīvi un stabili veidojumi, un parasti netiek dibināti vienai dienai. Tomēr – sabiedriskās vēsmas, kas notiek pasaulē un ir iemiesojušās muzeja jaunajā definīcijā, nonāk arī pie mums. Piemēram, mūsu muzejos ir piedāvājums, kas paredz, ka muzejs tiek izmantots kā terapeitisks līdzeklis. Arīdzan pieaugušā nepieciešamība pēc muzeja kā visām sabiedrības grupām droša un iekļaujoša vide mūsu muzejos izpaužas dažādos izglītības un pieejamības projektos.

Una
Direktores vietn

Kā sākās Jūsu karjera šeit?

Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā (LNMM) sāku strādāt 2015. gadā. Man ir izglītība kultūras menedžmentā un muzeoloģijā. Arī darba pieredze gan citos muzejos, gan Kultūras ministrijā un muzeju nozares nevalstiskajās organizācijās.

Kura ir Jūsu mīļākā vieta muzejā?

Man patīk pati ēka. Kad man ir jāvada ekskursijas vai jāstāsta par muzeju, kas gadās visai reti, es sāku ārā uz ielas ar pastaigu apkārt muzeja ēkai. Man patīk mudināt apmeklētājus uz LNMM paskatīties arī no ārpuses, līdzīgi kā uz grāmatu, kas ir aizvērts.

Ja jānosauc viens priekšmets, kas definē Jūsu profesiju, kas tas būtu?

Tas, ar ko es nodarbojos, ir samērā garlaicīgi. Man, protams, pašai nav garlaicīgi, bet ir daudz jāņem as papīriem. Varbūt tas ir pulkstenis, bet nevis vecmodīgs, bet gan *smartwatch*.

niece administratīvajā darbā

Ko darāt muzejā?

Restaurēju jeb laboju un apkopju dažādus priekšmetus, piemēram, šķīvjus, kas ir muzeja krājumā.

Kā sākās Jūsu karjera šeit?

Pēc Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolas (tagad - Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola) beigšanas strādāju par mākslinieci, tad draudzene mani uzaicināja pamēģināt restauratora darbu Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā. Iepatīkās.

Kas Jums vislabāk patīk savā amatā?

Patīk kolēģi, patīk "knibināties", patīk redzēt, kā bojāts priekšmets manās rokās pārvēršas.

Kāds ir Jūsu darba laiks?

Strādāju piecas pilnas darba dienas nedēļā. Mana ikdiens izskatās dažādi, Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā ir vairāki departamenti, pārsvarā restaurēju savā darbnīcā, bet piedalos arī izstāžu darbu iepakojšanā, izpakojšanā un krājuma darbā.

Kura ir Jūsu mīļākā vieta muzejā?

Ja man nāktos izvēlēties mīļāko vietu muzejā, tad tā noteikti būtu mūsu virtuvīte.

Porcelāna un
keramikas restauratore

Inta

Izstāžu kuratore

VITA

Ko Jūs darāt muzejā?

Mākslas kurators, kā vēsta latīņu valodas vārds *curare* (tulkojumā no latīņu valodas – aprūpēt), ir cilvēks, kurš apkalpo mākslinieku, mākslas pasākumu, lai tas noritētu. Manā gadījumā tā ir profesija, kur esi klātesošs no koncepta veidošanas līdz pat realizācijai – izstādes atklāšanai. Pirmais posms ir idejas izstrāde, materiālu atlase, domāšana, ar ko sadarboties, kontaktu meklēšana un uzturēšana. Tam seko vienošanās ar mākslinieku vai institūciju par to, ko vēlamies parādīt.

Šodienas realitāte ir tāda, ka kurators ir arī īsts menedžeris. Darbs iekļauj arī finansējuma piesaisti, projektu rakstīšanu.

Kas Jums patīk savā amatā?

Tā ir milzīga veiksmē, ka varu darboties ar tik lielu interesi un ka nav vilšanās izvēlētajā jomā. Daudz jaunu kontaktu, ir azarts veidot izstādi, katalogu un pētīt, kā rezultātā top kas paliekošs. Darbs, kur nav tā, ka skaidri zini, ka no rīta atnāksi, piecos aiziesi un tā tas turpināsies gadiem.

Foto: Kristīne Madjare

Kasiere

Rudīte

Ko Jūs darāt muzejā?

Mans pienākums ir sniegt apmeklētājiem informāciju par to, kas ir muzejā un nonākt pie tā, ka viņi iegādājas tādu biļeti, kādu vēlas. Man jāzina, kas ir pieejams apskatei muzejā.

Kā sākās Jūsu karjera muzejā?

Piestrādājot kino biļešu kasē sapratu, ka man patīk darbs ar cilvēkiem. Muzejā sāku strādāt pirms 10 gadiem, kad pretendēju uz vietu tikko atvērtaajā Mākslas muzejā RĪGAS BIRŽĀ.

Kas Jums visvairāk patīk savā amatā?

Man patīk miers un klusums. Es varu gan runāt ar cilvēkiem, gan pati pasēdēt un padomāt vienatnē. Patīkama ir arī mākslinieciskā vide un atmosfēra, apkārt esošie mākslas baudītāji un paši mākslinieki.

Kas ir Jūsu mīļākā vieta muzejā?

Mana mīļākā vieta muzejā ir mana darba vieta - kase. Te neviens svešs nevar ienākt, un es jūtos kā savā pasaulē.

Kāds ir Jūsu darba laiks?

Darba laiks kasieriem muzejā ir no plkst. 10.00 līdz 18.00, piektdienās līdz plkst. 20.00. Katram kasierim ir divas brīvdienas nedēļā: viena pirmdienā, kad visi muzeji ir ciet, otra sestdienā vai svētdienā.

Kādi ir Jūsu pienākumi muzejā?

Es atbildu par muzeja komunikāciju un informācijas izplatīšanu par aktuālajām izstādēm un pasākumiem. Viens no maniem galvenajiem pienākumiem ir komunicēt sociālajos tīklos, domāt par to, kā labāk pasniegt informāciju saistošā un saprotamā veidā dažādām auditorijām, kā arī piesaistīt medijus.

Kā iesākās Jūsu karjera muzejā?

Mani vienmēr ir interesējusi māksla, un esmu studējusi ar to saistītu programmu. Iepriekš strādāju reklāmas nozarē, tādēļ man bija pieredze vizuālajā komunikācijā.

Kas Jums patīk Jūsu darba ikdienā?

Mana ikdiena ir pakārtota aktualitātēm muzejā, regulāri tiek piedzīvotas pārmaiņas. Mainoties izstādēm vai ekspozīcijai un iepazīstot aktuālās izstādes, ir iespēja uzzināt ko jaunu. Pat tad, ja ir plašas mākslas vēstures zināšanas, visu nevar zināt. Ar katru izstādi man ir iespēja sevi pilnveidot.

**Komunikācijas
speciāliste**

ANETE

Ko Jūs darāt muzejā?

Primārais uzdevums ir rūpēties par mantojuma saglabāšanu – gan preventīvā saglabāšana, kas ir izvietošana bezskābes aploksnēs, gan sadarbība ar restauratoriem. Vienmēr ir jāzina, kur katrs darbs krātuvē atrodas. Tās ir vienības mērāmas tūkstošos. Ir dažādi ikdienas darbi, kas saistīti ar digitalizāciju un kārtības uzturēšanu krātuvē. Daļa no krājumanglabātāja darba ir saistīta ar pētniecību un sava krājuma dziļāku iepazīšanu, interpretāciju.

Kā sākās Jūsu karjera muzejā?

Es sāku strādāt muzejā kā uzraugs pirms pieciem gadiem. Tajā mirklī neplānoju, ka mana tālākā nākotne saistīsies ar muzeju. Šī māja ievēl, un, man šķiet, tā kaut kādā mērā arī izvēlas cilvēkus.

Kāda ir Jūsu ikdiena muzejā?

Ir ļoti daudz kārtošanas darbu. Tad palīgā nāk krājuma speciālists, ar kuru jāstrādā tandēmā. Citreiz ir jā sagatavo akti, tad jābūt vairāk pie datora. Arī jāskenē un jāapstrādā attēli. Katra diena ir citādāka, bet tas ir forši, jo neiestājas rutīna.

Kāds priekšmets definē Jūsu profesiju?

Excel tabula vai liela inventāra grāmata. Visam ir jābūt pierakstītam, un ir jāspēj orientēties lielā informācijas un fizisku lietu apjomā. Tā ir arī liela atbildība gan pret priekšmetiem, kurus glabājam nākamajām paaudzēm, gan pret nākamo glabātāju.

AIJA

Krājuma glabātāja

MĀKSLAS MUZEJU
**JĀUNIEŠU
KLUBS**

Mākslas muzeju Jauniešu klubs ir dinamiska programma skolas un studiju vecuma jauniešiem (15+), kurus interesē kultūra un māksla, kuri vēlas iepazīt muzeju aizkulises un jūt aicinājumu aktīvi līdzdarboties Latvijas Nacionālā mākslas muzeja piedāvājuma veidošanā. Programma tika uzsākta 2017. gadā, tās dalībniekiem īstenojot daudzveidīgas un radošas iniciatīvas gan dažādos pasākumos, gan sociālajos tīklos, kā arī sadarbojoties ar dažādām Latvijas kultūras organizācijām un profesionāļiem - māksliniekiem, dizaineriem, muzeju darbiniekiem un citiem radošo industriju pārstāvjiem.

Pieteikšanās Mākslas muzeju Jauniešu klubam tiek atvērta katra mācību gada sākumā.

Seko Jauniešu klubam
Instagram:
[@mmjauniesuklubs](https://www.instagram.com/mmjauniesuklubs)

